

PARET (Rudi)

I. 100/4725

Nöldeke Theodor

Arabistik und Islamkunde an deutschen
Universitäten. Deutsche Orientalisten
seit Theodor Nöldeke.
pp. vi, 76.

Paret Rudi

Wiesbaden, 1966.

3 KASIM 1993

8.

IFERINHAI

SE

Paret, Rudi

02 AGUSIUS 1992

1989 ULLMANN, M. Islamwissenschaft und
Koranforschung. *Iranzamin*, 1 ii (1981) pp.70-
71 (Rudi Paret.)

[Paret, Rudi] *Schriftenverzeichnis in Auswahl*. In: Paret: *Schriften zum Islam*. Hrsg. von J. van Ess. Stuttgart 1981. S. 9-16.

KASIM 1991

02 KASIM 1991

Spitaler, Anton: *Rudi Paret 3.4.1901 - 13.1.1983. Ein Nachruf*. In: *Jahrbuch d. Bayer. Akad. d. Wiss. München* 1983. S. 202.

INHALT

Rudi Paret (1901-1983)	1
Gabriel Baer, An Obituary	8
Ulla S. Linder Welin (1909-1983)	10
Oskar Rescher/Osman Reser, Zum 100. Geburtstag 1. Okt. 1883/1983	12
Aufsatz	
Fritz Meier, Tahir as-Sadafis vergessene schrift über westliche heilige des 6./12. jahrhunderts	14
Miszelle	
Bernard Weiss, Language and tradition in medieval Islam: the question of <i>al-Tariq Ilā Ma'rifat al-Lughā</i>	91
Buchbesprechungen	100

Die Zeitschrift „Der Islam“ erscheint in zwei Halbjahresbänden von je 12 Bogen. Manuskripte und sonstige Sendungen, auch Besprechungsstücke, sind an die Redaktion des „Islam“, Rothenbaumchaussee 36, 2000 Hamburg 13 (Orientalisches Seminar), zu adressieren.

Es wird höflich gebeten, Manuskripte für die Zeitschrift „DER ISLAM“ nur nach vorheriger schriftlicher Vereinbarung mit dem Herausgeber einzusenden.

Alle rein geschäftlichen Zuschriften und Bestellungen erbeten an den Verlag WALTER DE GRUYTER & CO., Genthiner Str. 13, 1000 BERLIN 30.

Die Verantwortung für die einzelnen Artikel tragen ausschließlich die Verfasser. Die Zeitschrift legt sich auf keinerlei wissenschaftliche Tendenz fest, sondern dient dem Austausch der Meinungen aus allen Lagern.

FACHZEITSCHRIFT

DER DEUTSCHEN MORGENLÄNDISCHEN GESELLSCHAFT
(Mitglieder der DMG erhalten beim Bezug 20% Rabatt)

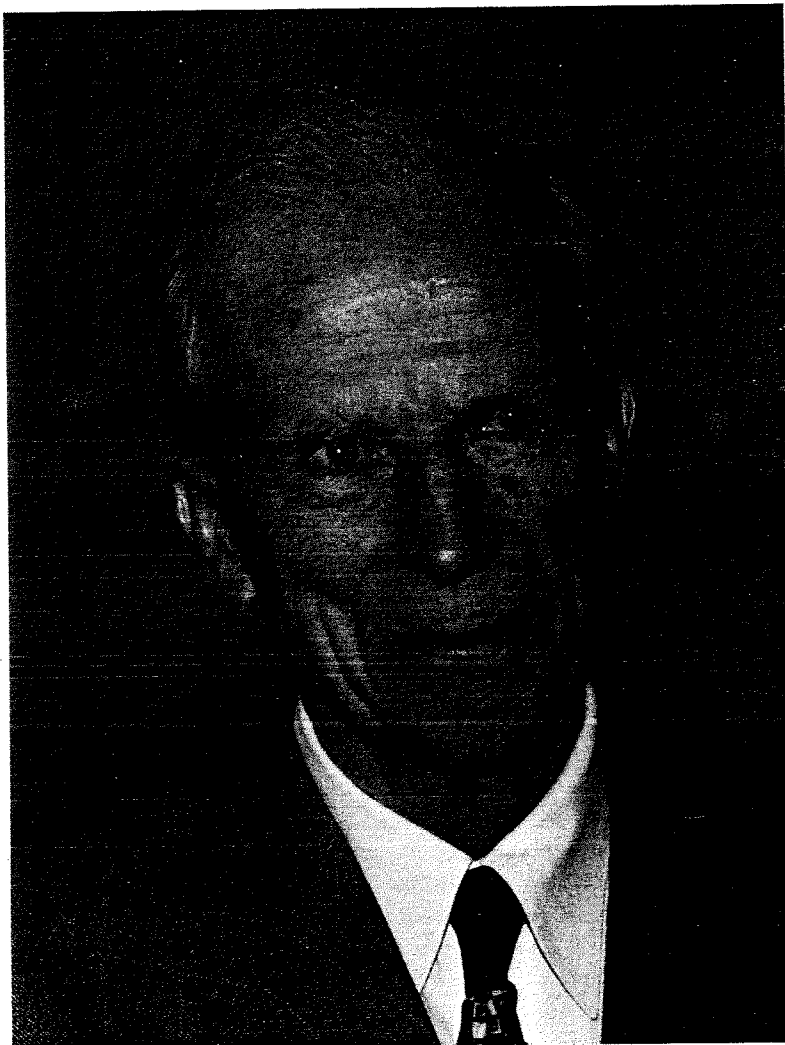
GEDRUCKT MIT UNTERSTÜTZUNG
DER DEUTSCHEN FORSCHUNGSGEMEINSCHAFT

Re: Copying in the USA:
Authorization to photocopy items for internal or personal use, or the internal or personal use of specific clients, is granted by Walter de Gruyter & Co., Berlin · New York for libraries and other users registered with the Copyright Clearance Center (CCC) Transactional Reporting Service, provided that the base fee of \$ 2.00 per copy is paid directly to CCC, 21 Congress St., Salem, MA 01970. 0021-1818/84/\$ 2.00
© by Walter de Gruyter & Co., Berlin · New York

Alle Rechte des Nachdrucks, der photomechanischen Wiedergabe, der Übersetzung, der Herstellung von Photokopien und Mikrofilmen, auch auszugsweise, vorbehalten

ISSN 0021-1818
Archiv-Nr. 310 900 440 0
Gesamtherstellung: J. J. Augustin, Glückstadt — Printed in Germany

Der Islam, c. 61 (s. 1), s. 1-7, 1984
(BERLIN)

Rudi Paret

Rudi Paret
(1901-1983)

Daß Wissenschaft Beständiges schafft, haben frühere Generationen leichteren Herzens behauptet als wir. Gerade wer sich mit Wissenschaft befaßt, weiß: das was er tut, ist nur Stückwerk. Aber es muß darum doch nicht fragmentarisch bleiben — nicht jedenfalls mit Bezug auf den, der sein Leben daran gewendet hat. In seiner Person mag das Werk sich so eng zusammenfügen, daß es den, der es schuf, ganz umschließt. Von Rudi Paret gilt dies mehr als von vielen anderen, die seiner Generation, der Generation zweier Kriege, das Gesicht gaben. Als er fast 82jährig nach kurzer Krankheit starb, hatte er das, was er tun wollte, vollendet; da ist kein Nachlaß, nichts, was ihm durch den Tod hätte zerschlagen werden können und ihn hätte den Tod fürchten lassen. Er ging auf die 35, als er in der Festschrift für seinen Lehrer Enno Littmann den „Plan einer neuen, leicht kommentierten wissenschaftlichen Koranübersetzung“ entwarf, und als wir seinen 70. Geburtstag feierten, war der zweite und abschließende Band dieses Werkes, der Kommentar zur Übersetzung, gerade erschienen. Damit verbindet sich sein Name; kein deutscher Islamist würde mehr nach einer der früheren Übersetzungen zitieren, obgleich auch sie gerade in den letzten zwei Jahrzehnten durch Nachdrucke als Taschenbücher wieder ans Licht gezogen wurden. Was er vorher veröffentlichte, ist demgegenüber Episoden geblieben. Zwar sind diese Arbeiten zahlreicher und vielgestaltiger als das, was heute normalerweise ein junger Gelehrter bis in die Mitte seiner Dreißiger leisten würde; jedoch sind sie zu Beginn noch stark geprägt von dem Vorbild und wohl auch der Anregung des bedeutenden Lehrers, handwerklich sauber, aber nicht unbedingt originell. Was aber hinterher kam, nach dem Lebenswerk, in dem letzten Jahrzehnt, war zum Teil bestimmt von der unerwarteten Popularität, die der Koran plötzlich genoß — durch politische Entwicklungen, die dem Verstorbenen zutiefst zuwider waren, deren Auswirkung er sich aber nicht ganz verschloß.

Ein erfülltes Leben und ein geordnetes Leben — Wissenschaft nicht als Spiel, auch wohl nicht als Dialog und erst recht nicht als Mittel zur Bereicherung, sondern als Pflicht, Tag um Tag sich selbst abgefordert um eines Zieles willen, das er allein sich gesetzt hatte. Er ließ sich nicht hetzen; das

tahsis etmiş olsaydı, insan açıkça bilinen vaktalar ile mukayesesini yapmak suretiyle semantik ilmi yönünden bu gibi araştırmaların neticelerine dair iyi bir örneğe sahip olabilirdi. Fakat yazar, şiir divanlarından gayri, tefsir, hadis, kelam ve hattâ modern orientalistlerin eserlerini de aynı zaviyeden ele alma işine girişmektedir.

Kitapta münakaşası edilen ana mesele, Allahî mefhumunun islamî yönden taşıdığı manâ ve anlayışdır ki bu, insanın Allah ile olan münasebetidir. Bu mevzuda yazar, Kuranda kullanılan bazı terimleri seçip ele almakta ve bunların işaret ettiği mana ışığı altında kendisinin vardığı hususî hüküm ve neticeleri vermektedir. Meselâ Allah, vahiy, iman, küfr ve buna benzer diğer terimler... Bundan sonra müellifin muhayyile ufukları büsbütün genişlemekte, cebir ilmiyle ilgili diagramlarda tepkisini izhar etmektedir. Umumiyetle zor ve muğlak meseleler, diagramlar vasıtasıyla araştırmacıya daha kolay bir hale getirilebilir. Bu noktada bir kimse, müessir bir şekilde öğrenilebilmesi için cebre ait rakamlarla ifade edilmiş kolayca anlaşılabilen meselelerin basit örneklerine sahip olabilir. Fakat aynı vak'a sebebiyle de bunlar o kimse için nisbeten takib edilmesi zor şeyler olacaktır.

Gayb, zâhir, hilkat, mukadderat, rahmet, gadab, tebşir, tenzîr, namaz, hidâyet, tövbe ve af gibi konularda münakaşalar eserde temerküz ettirilmektedir. Bu anahtar kelimeler (key-words) İslama has hayat anlayışının, doğma ve arzuların ortaya konmasında kullanılmaktadır. Ve neticede bugün dahi bilinen bazı şeyleri bir kimse, bu yoldan zorlukla öğrenebilmektedir. Kitabın sonunda üzerinde münakaşa yapılan arapça terimlerin bir indeksi verilmiştir. Müellif arapça sahasında büyük bir ustalık ve meharek göstermekte ve eserin her sayfası onun arap şiiri sahasında Avrupa ve Amerikalı İslamiyatçıların gıpta ile karşılayacağı derecede geniş bir bilgiye sahip olduğunu göstermektedir. Kendisini bu mesaisinden dolayı tebrik eder onun yegâne simâ olarak kalmayacağını ve diğer disiplinler noktai nazarından islamî konular üzerinde başka Japonların da mesâi sarfedeceğini ümid ederiz.

M. HAMİDULLAH

Der Koran, Rudi Paret (bir tercüme), Stuttgart 1963 - 66
(halen neşir halindedir)

Profesör Paret pek çalışkan bir araştırmacıdır. Nitekim hususi istifadesinde kullanmak üzere 30 ciltlik muazzam Taberî Tefsirini arapçadan almancaya ter-

cüme ettiği söylenmektedir. Onun bir Kuran tercümesi neşrettiği haber verildiğinde çok büyük ümidler beslenmişti.

Onun bu çevirisi almanca yapılan 41. tercümedir (daha evvelki tercüme-lerin tam bir listesi için Fikrun ve Fann, Hamburg, No. 2 ye bakınız). Müellifin tutum ve metodu önsözdeki şu açıklayıcı paragraftan anlaşılabilir (sayfa 4, satır 26): «Bidayette yapılan almanca tercüme için hemen hemen hiçbir ilgi duyulmamış, diğer avrupa lisanlarına olan tercümelere de ekseriyetle sadece bir müracaat kitabı gözüyle bakılmıştır». Netice ise pek memnuniyet verici değildir. Yapılan tercüme kelime seçimine ve aynı zamanda aralarında nüans bulunan ve mana bakımından bazı ayrılıklara sahip eş anlamdaki geniş kelime dizileri arasından bir ayırma ihtiyaç gösterir. Tercümeyle meşgul olduğu her iki dile vakif bir kimse, hatta en iyi bir mütercim için, imâ edilen bu husus pekâlâ mümkündür. Bazı şeyler borçlu olduğunu kabul ettiği almanca olmayan tercümelemlerle sadece Blachère'inkini kasdettiği anlaşılmaktadır. Diğer avrupa lisanlarına yapılan tercümelemler o lisanları iyice öğrenmesi şartıyla Kurani anlamada kendisine ikinci planda yardımcı olabilirlerdi. Fakat bunlar, onun almanca çevirisi için kelimele-ri seçiminde elbette bir yardımcı olamazdı. Eşef verici netice daha ileride tavsif edilecektir.

Bundan başka o şöyle der (sayfa 2, satır 24 - 25): «Okunaklı bir almancaya tercüme edebilmek için çok çabaladım ve bunun için de lafzî anlamı daha az fakat daha ziyade manayı veren kelimeleri seçip ayırmak için oldukça büyük bir serbestiyle hareket ettim». İşte bu husus bilfiil tahakkuk ettirilememiştir.

Kelimelerin bir istifham işaretiyle yani (?) ile neticelendiği yüzlerce hattâ binlerce pasaj vardır. Ekseriyetle diğer mütercimler halen bu meseleyi halletmişlerdir. Kuranın arapça metni hakkında onun hali hazır anlayış durumu muvacehesinde bir deneme mahiyetinde olan bu çevirisini Paret'in neden neşretmek lüzumunu hissettiğine insan şaşmaktadır. Daha evvel zikredildiği gibi, mademki piyasada 40 adet almanca çeviri mevcuttur o halde doldurulacak hiçbir boşluk kalmamıştı.

Kuran Müslümanlar arasında kullanılmak gayesiyle 114 sureye bölünmüştür ki nisbeten kısa olanlar müstesna (yani 1 ve 80 ilâ 114) diğerleri metni okuyan biri için paragraf olarak telâkki edilebilen ve bir konudan diğerine geçiş için gayet elverişli olan rükûlara bölünmüşlerdir. Meselâ ikinci sûre 40 rükûdan ibarettir. Üçüncüsü 20, dördüncüsü 24, ilâ âhur... Paretin bunları hiç bilmediği anlaşılıyor. Ve bundan dolayı pek muvaffakiyet sağlamayan ve okuyucuya güç belâ yardımcı olabilen kendisine has paragraflara ayırma metoduna baş vurmuştur.

Tercümenin kendine gelince :

Sûre I/ âyet 1 : Rahmân ve rahîm aynı kökten gelen iki kelimedir. Ve başka bir yerde Kuran aynı kökten gelen (râhim) şeklinde üçüncü bir eş anlam daha

و دوزخ و مراد آنان از قیام قائم همگی در آراء غلاة شیعه و باطنیه دیده می شود که غالباً به صورت احادیث ناموثق در اختیار شیخیه قرار گرفته است و از این رو می بینیم که بیشتر پیروان باب و بهاء در اوایل دعوت آنها، از گروه شیخیان بودند. جا دارد بوسانی کتاب «ایقان» اثر میرزا حسینعلی بهاء را با تأویلات صوفیانه و باطنیه (به ویژه آنچه از داعی نامدار اسماعیلی، حسن مشهور به: علی ذکریه السلام رسیده) تطبیق کند و به بررسی احوال و عقاید کسانی که با بهاء الله (پیش از اظهار دعوتش) معاشرت داشتند، بپردازد تا درستی این گفتار بر او روشن شود.

۶ تأویل قرآن و معنای آن

در دائرة المعارف اسلام واژه «تأویل» را بر عهده پارت Paret خاورشناس آلمانی نهاده اند تا به توضیح آن بپردازد. پارت در این باره می نویسد:
«تأویل در اصل - به طور کلی - به معنای تفسیر و شرح می آید و در برخی از آیات قرآن که این واژه به کار رفته می بینیم که اشاره ای روشن به وحی محمدی دارد. سپس واژه تأویل در همین معنای ویژه استعمال شده و بدان اختصاص یافته است و از اینجا واژه مزبور به معنای شرح معانی قرآن و مرادف با تفسیر آورده می شود (۱) ...»
باید توجه داشت که برخلاف نظر پارت، لفظ تأویل در اصل لغت به معنای شرح و تفسیر نیست بلکه در معنای «بازگرداندن» می آید (از ماده أول به معنای رجوع) چنانکه کتب مهم لغت مانند: تهذیب اللغة اثر آزرهری و لسان العرب اثر ابن منظور و دیگر قوامیس عربی، در وضع لغوی کلمه مزبور اتفاق دارند. اما در اصطلاح قرآن کریم نیز تأویل به جای شرح و تفسیر نیامده و مفهوم دیگری از آن اراده شده است. قرآن مجید می فرماید:

۱- عبارت پارت را مترجمان عربی بدین صورت ترجمه کرده اند:

التأویل فی الأصل معناه - بوجه عام - التفسیر و الشرح و فی بعض آیات القرآن التي ترد فيها هذِهِ اللَّفْظَةُ تراها تُشِيرُ إِشارةً وَّاضِحَةً إِلَى الْوَحْيِ الَّذِي يَنْزِلُ عَلَى النَّبِيِّ مُحَمَّدٍ وَ قَدْ صَارَ اسْتِعْمَالُ اللَّفْظِ التَّأْوِيلِ بَعْدَ ذَلِكَ مَقْصُوراً عَلَى الْمَعْنَى الْخَاصِّ وَ كَانَتْ مِنْ ثَمَّ تُعْنَى شَرْحَ مَعَانِي الْقُرْآنِ وَ صَارَتْ حِيناً مَا مُرَادَفَةً لِلْفِظَةِ تفسیر. (دائرة المعارف الإسلامية، ج ۸، ص ۱۶۲).

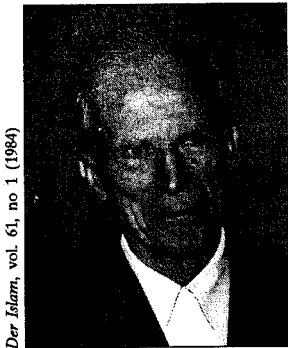
يعدّ الأستاذ رودي باريت من كبار المستعربين الألمان المعاصرين ، وهو متخصص باللغة العربية والدراسات الإسلامية وبالقرآن الكريم خاصة .

درس في جامعة توبنجن اللغات السامية والتركية والفارسية من ١٩٢٠ - ١٩٢٤ . وتخرج على المستشرق الكبير ليتان ، وكان موضوع أطروحته القصة الشعبية « سيف بن ذي يزن » . ثم أمضى فترة قصيرة في القاهرة في شتاء ١٩٢٥ - ١٩٢٦ عاد بعدها لينال شهادة الأستاذية من ذات الجامعة سنة ١٩٢٦ في اللغات السامية والعلوم الإسلامية . وبقي في جامعة توبنجن حتى سنة ١٩٣٠ كمدرّس ، ثم انتقل إلى جامعة هايدلبرج وأصبح سنة ١٩٣٩ أستاذاً فيها . وأثناء الحرب العالمية الثانية عمل كمتّرجم في شمال إفريقيا ثم أسر من سنة ١٩٤٣ - ١٩٤٦ . وفي سنة ١٩٥١ عاد إلى جامعة توبنجن كأستاذ للغة العربية والإسلاميات خلفاً لأستاذه ليتان . وبقي فيها حتى تقاعد سنة ١٩٦٨ . وهو اليوم لا يزال يعيش في توبنجن . وقد اجتمعت به أول مرّة سنة ١٩٥٧ في المؤتمر الدولي للمستشرقين في ميونيخ ثم في خريف ١٩٧٧ في مؤتمر المستشرقين الألمان في جامعة أرلنجن ، وزرته سنة ١٩٨٠ في منزله في توبنجن .

كان الأستاذ باريت يركز اهتمامه أول الأمر على الأدب الشعبي عند العرب ، ثم انتقل إلى العلوم الإسلامية وركز اهتمامه على الأبحاث القرآنية .

وأهم ما ألفه في هذا الحقل كتابه « محمد والقرآن » (Mohammed und der Koran)

Michael Djahe "Dirasatü'l- Arabiyye
ü'l- islamiyye fi Avruba"
Beirut, 1982, 217-219

Der Islam, vol. 61, no 1 (1984)

رودی پارت

توبینگن، موفق به دریافت نخستین دکترای خود شد. دو سال بعد، با ارائه رساله‌ای با عنوان «داستان پهلوانی عمرنعمان و جایگاه آن نسبت به مجموعه هزار و یکشب: رساله‌ای درباره تاریخ ادبیات عربی»^۸ در همان دانشگاه با سمت

دستیاری کرسی خاورشناسی به کار پرداخت (مولر، ص ۱). وی از ۱۳۰۹ تا ۱۳۱۹ ش/۱۹۳۰ تا ۱۹۴۰ در دانشگاه هایدلبرگ^۹ به تدریس پرداخت و سپس به عنوان استاد جانشین کرسی اسلام‌شناسی و سامی‌شناسی به دانشگاه بن دعوت، و در ۱۳۲۰ ش/۱۹۴۱ استاد همان کرسی شد. با شدت گرفتن جنگ جهانی دوم، به لشکر آلمان در آفریقا اعزام شد و پس از شکست ارتش آلمان به اسارت امریکاییان درآمد و سرانجام در ۱۳۲۵ ش/۱۹۴۶ به آلمان بازگشت و بار دیگر فعالیت‌های علمی خود را از سر گرفت. در ۱۳۳۰ ش/۱۹۵۱ جانشین استاذش انولیتمن در کرسی اسلام‌شناسی و سامی‌شناسی دانشگاه توبینگن شد و از همان زمان، دوران پرکار و پر بار پژوهش‌های علمی خود را آغاز کرد.

رودی پارت هم‌دیف خاورشناسان نام‌آوری چون تئودور نولدکه^{۱۰}، کارل بروکلمان^{۱۱} و هلموت ریتز^{۱۲} است. هر چند پس از نگارش نبوغ‌آمیز تاریخ قرآن^{۱۳} به قلم تئودور نولدکه گام‌های بلندی در زمینه پژوهش‌های قرآنی در اروپا برداشته شد، اما اثر دو جلدی رودی پارت، یعنی «ترجمه آلمانی قرآن»^{۱۱} و «فهرست و شرح مباحث هم موضوع قرآن»^{۱۲} بی‌گمان از استوارترین، موفقترین و ماندگارترین پژوهش‌های این حوزه به شمار می‌آید.

چنانکه فهرست آثار رودی پارت نشان می‌دهد، موضوعات پژوهش‌های آغازین او بسیار متنوع بوده است، اما پس از آنکه در ۱۳۱۴ ش/۱۹۳۵ در جشن نامه انولیتمن، که پارت خود نشر آن را بر عهده داشت، «برنامه یک ترجمه علمی نوین از قرآن با

هند بریتانیا شد (د. اردو، همانجا).

محصولات عمده پاراچنار گندم و برنج و ذرت، خشکبار و محصولات باغی مانند زردآلو، شفتالو، گلابی، آلوچه، انگور و شلیل است. سیب آن در سراسر پاکستان، مشهور و به لحاظ رنگ طلایی‌اش از زمان انگلیسی‌ها به گلدن دیشز^۱ معروف است. اراضی آن برای کشت زعفران مناسب است و چوبش از قدیم برای ابنیه و عمارات به کار می‌رفته و امروزه مقدار زیادی از آن به دیگر نواحی صادر می‌شود. پرورش کرم ابریشم نیز در آن رواج دارد (سرحدی، ص ۸۲-۸۳؛ د. اردو، همانجا). نزدیک به نیمی از جمعیت شهر شیعه اثناعشری و بقیه سنی‌اند. دژ مرکز شهر، حسینیه بسیار مجللی قرار دارد. علمای بسیاری به این شهر منسوب‌اند از جمله: مولانا سیدپادشاه حسین، مولانا علی سرور سرحدی (قرن چهاردهم)، مولانا غلام‌قاسم خان کورایی (قرن چهاردهم)، مولانا عبدالحسین (متوفی ۱۳۶۵) و مولانا محمد عباس (متوفی ۱۳۶۴) که برای تکمیل تحصیلات دینی به ایران و عراق نیز سفر کرد (نقوی، ص ۱۶۴، ۱۹۰، ۲۱۹، ۳۵۴، ۳۷۷).

منابع: اردو دائره معارف اسلامیه، لاهور ۱۳۸۴-۱۴۱۰/۱۹۶۴-۱۹۸۹؛ مرتضی اسعدی، جهان اسلام، تهران ۱۳۶۶-۱۳۶۹ ش؛ عمر عامر سرحدی، «در دره پاره‌چنار»، در پاکستان [مجموعه مقالات]، کراچی [بی‌تا.]; حسین عارف نقوی، تذکره علمای امامیه پاکستان، اسلام‌آباد ۱۳۶۳ ش؛

Pakistan guide map, Islamabad: Pakistan Tourism Development Corporation, 1999; The Times atlas of the world, London 1985.

/سیدجمال حیدری /

پارامسوارا ← مالاکا

پارت، رودی، خاورشناس نامور آلمانی و مترجم قرآن پارت^۲ در ۱۲۸۰ ش/۱۹۰۱ در ویتن‌دورف^۳ نزدیک فرویدنشتات^۴ در منطقه سیاه‌جنگل^۵ (جنوب شرقی آلمان) به دنیا آمد. پس از گذراندن تحصیلات متوسطه و دانشگاهی در ۱۳۰۳ ش/۱۹۲۴، با تقدیم رساله «سیره سیف بن ذی یزن: یک داستان عامیانه عربی»^۶ نزد انولیتمن^۷، استاد کرسی زبان‌های شرقی در دانشگاه

1. Golden Dishes
2. Rudi Paret
3. Wittendorf
4. Freudenstadt
5. Schwarzwald
6. *Sirat Saif ibn Dhi Jazan: Ein arabischer Volksroman*
7. Enno Littmann
8. *Der Ritter-Roman von 'Umar an-Nu'man und seine Stellung zur Sammlung von Tausendundeine Nacht: Ein Beitrag zur arabischen Literaturgeschichte*
9. Heidelberg
10. Theodor Nöldeke, *Geschichte des Korans*, 1st ed. 1860
11. *Der Koran: Übersetzung*, Stuttgart 1962, 1982
12. *Der Koran: Kommentar und Konkordanz*, 1st ed. 1971

تأملی در برخی از نقاط قوت و ضعف ترجمه رودی پارت

مسعود منصوری

بررسی و نقد ترجمه‌های پیشین و کشف توانمندی‌ها و کاستی‌های احتمالی آنها به منظور دستیابی به ترجمه‌ای جامع و مطلوب از قرآن کریم همواره لازم و راهگشاست. در این راستا، مقاله حاضر به بررسی اجمالی ترجمه‌ای از قرآن به زبان آلمانی از رودی پارت^۱، قرآن پژوه و مترجم مشهور آلمانی، پرداخته است. در این بررسی که بر محور صحت و دقت ترجمه مذکور صورت گرفته، مشخص می‌شود که روش مترجم - که ابتکاری نیز هست - در رسیدن به ترجمه‌ای درست، دخیل بوده است. در آغاز به خلاصه‌ای از حیات علمی مترجم اشاره رفته و آن‌گاه در بحث اصلی به نقاط قوت و سپس به کاستی‌های ترجمه پرداخته شده است. تأثیر دانش فقهی و کلامی در بروز این نقاط قوت و ضعف به خوبی آشکار است.

◆ مقدمه

آمارهای موجود نشان می‌دهد که تا یک دهه قبل، کتاب مقدس به ۱۹۲۸ زبان مختلف ترجمه شده، در حالی که سهم ترجمه‌های کامل قرآن تا سال ۹۵ میلادی تنها ۷۰ زبان رایج دنیا بوده است.^۲ این ارقام ضمن این که نشانگر رویکرد گسترده بشر به کلام آسمانی است، رسالت ما را برای شناختن و شناساندن این کتاب به جهانیان یادآوری می‌کند. طبق یک برآورد، تاکنون حدود ۲۰ ترجمه کامل از قرآن به زبان آلمانی انجام گرفته که با

1. Rudi Paret, *Der Koran*, Stuttgart, Kohlhammer, 1962.

۲. نقدی، محمد؛ فردا دیر است، ترجمان وحی، شماره ۴، اسفند ۷۷.

ز. والضحی واللیل اذا سجی (ضحی / ۲۰۱)

قسم خورد بر روز روشن خدا
به آرامش شب چو آید بجا
آنچه در قرآن بدان قسم یاد شده خود «شب» است هنگامی که آرام گیرد، اما در ترجمه
سوگند به آرامش شب مطرح شده است.

ح. والشمس وضحیها والقمر اذا تلیها (الشمس / ۲۰۱)

قسم باد بر شمس گیتی فروز
چو روشن نماید جهان را به روز
در آیه شریفه دو سوگند وجود دارد، یکی سوگند به خورشید و دیگری سوگند به
درخشش آن؛ اما در ترجمه تنها سوگند اول مطرح شده است.

ط. و ما یغنی عنه ماله اذا تردی (اللیل / ۱۱)

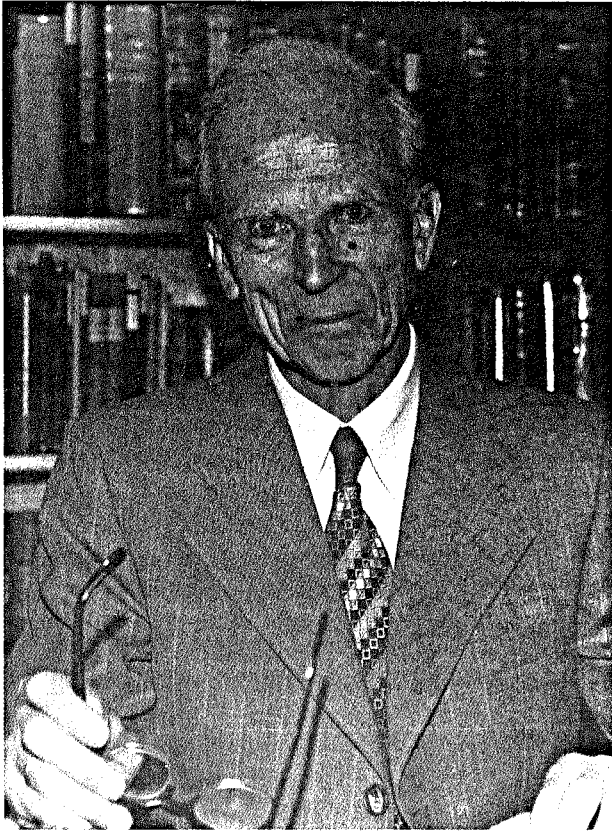
نشاید رهاند ورا از عذاب
چنین مال بسیار روز عذاب
اولاً کلمه «تردی» به معنی سقوط است. ثانیاً ظرافتی که در این آیه به کار رفته ترسیم لحظه
حساس سقوط است که در آن لحظات، ثروت کافر به داد او نمی‌رسد. این ویژگی در ترجمه
به وضوح منعکس نشده است.

ZDMG. 136, 1986 Wiesbaden

Rudi Paret (1901–1983)

Von WALTER W. MÜLLER, Marburg

Rudi Paret

83 ARAUX 1997

RUDI PARET wurde am 3. April 1901 in Wittendorf bei Freudenstadt geboren. Seine Herkunft aus einem evangelischen Pfarrhaus und seine schwäbische Heimat haben ihn für sein ganzes Leben geprägt. Das ursprüngliche Vorhaben, in die Fußstapfen seines Vaters zu treten und Theologie zu studieren, gab er bald seiner Neigung zur Orientalistik zuliebe auf, auch wenn dies den Verlust einer Stipendienstelle am Tübinger Stift zur Folge hatte, die ihm eine sorgenfreie Studentenzeit ermöglicht hätte. Sein Entschluß, das Studienfach zu wechseln, dürfte wohl durch ENNO LITTMANN gefestigt worden sein, der 1921 die Nachfolge CHRISTIAN SEYBOLDS als Professor für morgenländische Sprachen in Tübingen angetreten hatte und bei dem RUDI PARET 1924 seine Dissertation *Sirat Saif ibn Dhī Jazan. Ein arabischer Volksroman* abschloß und sich bereits zwei Jahre später habilitierte mit einer Arbeit, die den Titel trug *Der Ritter-Roman von 'Umar an-Nu'mān und seine Stellung zur Sammlung von Tausendundeine Nacht. Ein Beitrag zur arabischen Literaturgeschichte*. Aber wie eh und je bot auch damals ein abgeschlossenes orientalistisches Studium keine Garantie dafür, eine feste Anstellung zu erhalten. Nach seiner Habilitation konnte er eine Zeitlang die Assistentenstelle am Tübinger Orientalischen Seminar bekleiden, bis er schließlich 1930 die Gelegenheit erhielt, für ein bescheidenes Gehalt einen Lehrauftrag in Heidelberg zu übernehmen, wo er 1935 zum nicht-beamteten und 1939 zum beamteten außerordentlichen Professor ernannt wurde. 1940 wurde er mit der Vertretung des Bonner Lehrstuhls für Semitistik und Islamkunde betraut, auf den er ein Jahr später berufen wurde. Kriegsdienst beim Afrikacorps der Deutschen Wehrmacht und amerikanische Gefangenschaft, aus der er 1946 zurückkehrte, unterbrachen jedoch für fünf Jahre seine akademische Tätigkeit. Als er 1951 den Ruf auf die Tübinger ordentliche Professur für Semitistik und Islamkunde erhielt, kehrte er gerne in seine schwäbische Heimat zurück, um die Nachfolge seines Lehrers ENNO LITTMANN anzutreten. Hier entfaltete er bis zu seiner Emeritierung nach dem Sommersemester 1968 eine rege und fruchtbare Lehrtätigkeit, gepaart mit

U.S.R.C.

IN MEMORIAM
RUDI PARET (1901-1983)

After a long and productive career in Arabic and Islamic studies, Professor Emeritus Rudi Paret died at his home in Tübingen on the thirty-first of January, 1983. He was born on the third of April, 1901, in the Black Forest village of Wittendorf to Wilhelm P. Paret, a Protestant pastor, and Maria Müller Paret. After completing his secondary education at the Niedere Theologische Seminare of Schöntal and Urach with the Abitur in 1920, he matriculated at Tübingen in Christian Theology. Having shifted early on to Semitic and Islamic studies, he received the degree of Doctor of Philosophy in 1924, at the age of twenty-three. An Arabic popular romance, the life of Sayf b. Dhī Yazan,¹ was the subject of his dissertation, which was written under the guidance of Enno Littmann, then the doyen of studies in Arabic folk literature. After a period of research in Egypt in 1924-25, Paret published in 1926 his *Habilitationsschrift*, or qualifying thesis, on another Arabic popular work, the courtly epic of ‘Umar al-Nu‘mān.² He was named Dozent, or lecturer, at Tübingen in the same year. In 1930, he went to Heidelberg as a Dozent, where he was to move up to junior professorial rank in 1935. In 1941 he was given a chair in Oriental Studies in Bonn. By this time, however, the turmoil of the war had already interrupted his scholarly career, and he was to spend much of the next five years outside of Germany, first in France and North Africa as an army officer, and then from 1943 to 1946 as an American prisoner-of-war. After the war he returned to Bonn for five years, during which time, in 1948, he married Hanna Küppers, with whom he was to share the last thirty-five years of his life. Most of these were spent once again in Tübingen, for in 1951 he accepted the call to the chair of Arabic and Islamic studies (*Arabistik und Islamkunde*) and the directorship of the Orientalisches Seminar there. This position he held for the next seventeen years until his retirement in 1968, at the age of sixty-seven. Thereafter, he and Hanna Paret continued to make their life in Tübingen, where he carried on his scholarship with only

¹ *Sīrat Saif ibn Dhī Jazan. Ein arabischer Volksroman* (Hannover: Heinz Lafaire, 1924).

² *Der Ritter-Roman von ‘Umar an-Nu‘mān und seine Stellung zur Sammlung von Tausendundeine Nacht. Ein Beitrag zur arabischen Literaturgeschichte* (Tübingen: Mohr [Paul Siebeck], 1927). Reprinted in Rudi Paret, *Schriften zum Islam. Volksroman-Frauenfrage-Bilderverbot*, ed. Josef van Ess (Stuttgart, etc.: Kohlhammer, 1981), pp. 17-70.

Parat Rudi

الاستشراق الألماني - رودى بارت

لرودى بارت». الفكر العربى : ع ٣١ (١) -
٢٣-٤ م) ١٩٨٣/٣

٥٥٢- السيد، رضوان. «ثقافة الاستشراق ومصائره
وعلاقات الشرق بالغرب، إسهام مهدي

17 MAYIS 2001

London in 1862. BbD; BiD&SB; BiIn, 4; DcBiPP; DLB 166 (1996), pp. 294-198; DNB; EvLB; Master (3); NewC; Robinson, pp. 189-190

Pareja Casaña, Felice María, born in 1890 at Barcelona, he started life as a carpenter, but soon entered the Society of Jesus. He received a doctorate in philosophy from the Pontificia Università Gregoriana, Roma, a doctorate in divinity from the Jesuit College St. Beonus, England, an M.A. in Oriental languages from Cambridge, and a doctorate in the same subject from the Universidad de Madrid. The Order posted him to St. Xavier's College, Bombay, as a teacher of Arabic and Persian from 1935 to 1938; thereafter he taught Islamics at the Gregoriana until 1956, when he returned to Madrid. After a short teaching interlude at the Universidad Complutense de Madrid, he joined the Instituto Hispano-árabe de Cultura, Madrid, where he established an outstanding Islamics library. His last achievement was the foundation of the Union européenne d'arabisants et islamisants, whose secretary he became. His writings include *Islamologia* (Roma, 1951), *Islamologia* (Madrid, 1952-54), *Islamologie* (Beyrouth, 1964), and *La religiosidad musulmana* (1975). He died in 1983. DBEC; *Index Islamicus* (9); ZDMG 135 (1985), pp. 14-15

Paret, Rudi, born 3 April 1901 at Wittendorf, Germany, he started to study Protestant theology but soon changed to Semitic and Islamic studies at the Universität Tübingen, where he received a Dr.phil. in 1924 with a thesis entitled *Sirat Saif ibn Dhi Jazan, ein arabischer Volksroman*. In 1941 he was given a chair in Oriental studies at Bonn, but the turmoil of the war interrupted his academic career so that he spent the years until 1946 successively as an army officer in North Africa and a prisoner of war in the United States. After the war he held his chair until 1951, when he accepted the chair of Arabic and Islamic studies and the chairmanship of the Orientalisches Seminar at Tübingen. His writings include a translation of the Koran (1962), *Arabistik und Islamkunde an deutschen Universitäten* (1965), and *Der Koran, Kommentar und Konkordanz* (1971). His was a disciplined life of a scholar, to which he freely committed himself from day to day, year to year. Apart from this, he also had his diversion, particular sports, which he practised to his old age. When he died in Tübingen on 31 January 1983, after a brief illness, he had completed everything he intended to do. DIBE; *Index Islamicus* (3); *Islam* 61 (1984), pp. 1-7; *Muslim world* 73 (1983), pp. 133-141; Schwarz

de Parfentieff, Boris, fl. 1951. In 1958, he edited and translated *Muhadi al-Zaqqaqiyah*, a Moroccan legal treatise of Si 'Abd Allah ibn 'Abd as-Samad Gannun (Guennoun). ZKO

Pargoire, Jules, fl. 1898, he was a Father of the Augustins de l'Assomption. His writings include *L'Église byzantine de 527 à 847* (1905). Note; NUC, pre-1956

Paribeni, Roberto, born 19 May 1876 at Roma, he was director-general of Antiquities and Fine Arts of Italy since 1928. His writings include *L'Italia e il Mediterraneo orientale* (1916), *Architettura dell'Oriente antico* (1937), and *La Macedonia sino ad Alessandro Magno* (1947). He died in 1956. *Chi è*, 1928-1948; NYT 15 July 1956, p. 61, col. 1; Who, 1932-1959

Paris, Alexis Paulin, born 25 March 1800 at Avenay (Marne), he pursued classical studies at Reims and Paris. In 1828, he entered the Bibliothèque royale, Paris, where his position in the département des manuscrits permitted him research on medieval literature and history. In 1839, he was appointed keeper of the department, and, in 1853, he was nominated professor of language and literature of the middle ages at the Collège de France. His writings include *Les romans de la Table ronde* (1868-1871), and he edited *Guillaume de Tyr et ses continueurs* (1879-1880). He died in 1881. Bitard; Dantès 1; Glaeser; Inded BFR² (1); Vapereau

Paris, André, Dr., fl. 1922, he was a medical doctor with the Groupe sanitaire mobile de l'Atlas, Marrakech. His writings include *Documents d'architecture berbère, sud de Marrakech* (1925). BN

Paris, Gaston Bruno Paulin, born in 1839 at Avenay (Marne), he was one of the foremost medievalists of the nineteenth century, educated in Paris and Germany, and succeeded his father in the chair of medieval French at the Collège de France. He was the founder of the journal *Romania*. He died on 5 March 1903. BiD&SB; BiIn 1; CIDMEL; Curinier, vol. 1, pp. 116-117; OxFr; OXSpan; *Who was who*, 1

Pariset, Ernest, born in 1826, he received a doctorate in law from the Faculté de droit de Lyon in 1891. His writings include *Histoire de la soie* (1862-1865), *La Chambre de commerce de Lyon* (1886-1889), *Les industries de la soie* (1890), and *Histoire de la fabrique lyonnaise* (1901). He died in 1912. NUC, pre-1956

Pariset, Étienne, born 5 August 1770 at Gand (Lorraine), he came from a family of modest substance and was educated at his uncle's in Nancy, where he displayed an interest in literature. He served in the army until 1794, when he resigned to study medicine. He received a medical doctorate in 1806 and subsequently served in hospitals. He visited Egypt in 1828 and was a permanent secretary of the Académie de médecine, Paris. He died there on 3 or 6 July 1847. Dantès 1; Dezobry; Egyptology; Hoefer